

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 241 din 17.02.2021

Dosar nr: 280/2020

Petiția nr: 2419/27.04.2020

Petent: Centrul Rromilor Amare Rromentza

Reclamat:

Obiect: afirmația; „*Bandele de țigani din România care jefuiesc, fură și cerșesc în Occident ne fac o imagine negativă din cauza căreia nu intrăm în spațiul Schengen. Ne trebuie un program de măsuri represive și sociale*”

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și sediul petentului

1. Centrul Rromilor Amare Rromentza, Str. Constantin Bosianu nr. 15, sector 4, București;

I. 2. Numele și domiciliul reclamatului

2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Organizația petentă consideră discriminatorii următoarele afirmații publice ale reclamatului: „*Bandele de țigani din România care jefuiesc, fură și cerșesc în Occident ne fac o imagine negativă din cauza căreia nu intrăm în spațiul Schengen. Ne trebuie un program de măsuri represive și sociale*”.

III. Procedura de citare

4. S-a solicitat din partea Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date datele de contact ale reclamatului (filele 4-5 din dosar, răspuns fila 6).

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

6. Părțile au fost citate având în vedere condițiile de pandemie (filele 7-8 din dosar).

7. Petentului i s-au comunicat punctele de vedere ale reclamatului, fiind solicitate concluzii scrise (fila 11 din dosar).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 2419/27.04.2020** (filele 1-3 din dosar) petentul arată că reclamatul, invitat în cadrul emisiunii „România TeVede” din data de 25.04.2020 a afirmat următoarele *„Bande de țigani din România care jefuiesc, fură și cerșesc în Occident ne fac o imagine negativă din cauza căreia nu intrăm în spațiul Schengen. Ne trebuie un program de măsuri represive și sociale”*.

Susținerile reclamatului

9. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5202/26.08.2020** (filele 9-10 din dosar), reclamatul arată următoarele aspecte:

- a promovat elaborarea unor programe de integrare a romilor la nivelul Uniunii Europene;
- în Europa a apărut o imagine negativă a romilor, el a promovat ideea că nu există semn de egalitate dintre romi și răufăcători;
- a promovat utilizarea termenului de rom în locul termenului de țigan;
- afirmația care formează obiectul petiției a fost în sensul de a arăta că bandele de țigani care comit infracțiuni aduc prejudicii atât romilor cât și imaginii României.

V. Motivele de fapt și de drept

10. Colegiul director constată că reclamatul, invitat în cadrul emisiunii „România TeVede” din data de 25.04.2020 a afirmat următoarele *„Bande de țigani din România care jefuiesc, fură și cerșesc în Occident ne fac o imagine negativă din cauza căreia nu intrăm în spațiul Schengen. Ne trebuie un program de măsuri represive și sociale”*. Partea reclamată a avut următoarele funcții importante în România: prim-ministru (1989-1991), președintele Senatului (1996-1999), ministru de externe (1999-2000).

11. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

12. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

13. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

14. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

15. Colegiul director constată că, din punctul de vedere al dreptului la demnitate, persoanele române se află în situație similară cu alte persoane.

16. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

17. Criteriul de diferențiere este cel etnic, reclamatul s-a referit în mod expres la romi, și nu la infractori cu cetățenia română, în general.

18. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director constată incidența art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, care stabilește: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”* Afirmația a fost făcută în public, etnicizând infracțiunea. Nu doar romii comit infracțiuni în afara granițelor României, spre exemplu cetățenii români sunt în topul celor care comit infracțiuni bancare în Regatul Unit, despre care nu se poate afirma că ar fi romi. Totodată afirmația învinovățește romii pentru eșecul României de a intra în spațiul Schengen. Olanda a fost statul care s-a opus cel mai categoric, unde nu există o problemă gravă de infracționalitate comisă de cetățeni români. La dezbaterea intitulată **Aplicarea acquis-ului Schengen în Bulgaria și în România** din data de 07.06.2011, reprezentantul Olandei, Daniël van der Stoep a spus următoarele: *„Dle președinte, voi trece direct la subiect. Bulgaria și România, cuiburile noastre corupte de hoți din Europa de Est, nu îndeplinesc în niciun caz condițiile de aderare la spațiul Schengen. Repet: în niciun caz. Comisarul Malmström poate foarte bine să mediteze la cât de sacrosanct este acquis-ul Schengen, în timp ce majoritatea din Parlament poate să reflecteze în mod sec la cât de minunat ar fi dacă Bulgaria și România ar adera la spațiul Schengen, însă acest lucru pur și simplu nu este realist. Este naiv, este copilăros. Faptele pur și simplu nu susțin această idee. Bulgaria și România au demonstrat ele însele de mult timp că nu sunt demne de aderarea la spațiul Schengen în acest moment. Potrivit Indexului Transparency International privind percepția asupra corupției, corupția este la ordinea zilei în ambele țări. În ceea ce privește gradul de încredere, Bulgaria se situează la un nivel de doar 3,6 pe o scară de la 1 la 10, în timp ce România atinge nivelul de 3,7. Într-un raport școlar, aceste cifre ar fi interpretate drept un eșec, un eșec total. Și, cu toate acestea, noi ar trebui să le permitem acestor țări accesul la Schengen? Bineînțeles că nu - niciodată! Faptele pur și simplu nu susțin nici ele această idee. În luna ianuarie a acestui an, câteva zeci de ofițeri vamali bulgari au fost arestați pe motiv de corupție. În luna februarie a acestui an, aproape 200 de ofițeri vamali români au fost arestați, tot din cauza corupției. Ambele țări înregistrează, de asemenea, cifre îngrijorător de mari în domeniul traficului de carne vie. Zeci de victime ale traficului de carne vie bulgar și român au fost descoperite anul trecut numai în Țările de Jos. Și, cu toate acestea, noi ar trebui să le permitem acestor țări accesul la Schengen? Ar fi ceva de neconceput, un gest absolut iresponsabil. Putem să ne dorim ceva, putem să ne dorim ceva cu tot dinadinsul, însă trebuie să vedem realitatea. Dați-vă jos ochelarii de cal! Bulgaria și România nu sunt absolut deloc pregătite pentru Schengen. Nu sunt pregătite acum și nu vor fi pregătite niciodată.”* (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-7-2011-06-07-ITM-015_RO.html).

19. Astfel fapta reclamatului de a afirma: *„Bande de țigani din România care jefuiesc, fură și cerșesc în Occident ne fac o imagine negativă din cauza căreia nu intrăm în spațiul Schengen. Ne trebuie un program de măsuri represive și sociale”* reprezintă

discriminare, întrucât a creat o deosebire pe criteriul apartenenței etnice, care a avut efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

20. Având în vedere caracterul cauzei, Colegiul director trebuie să analizeze limita dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate. De regulă Colegiul director se bazează pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în acest domeniu extrem de complex.

21. CEDO analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

22. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

23. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente. Sunt relevante și prevederile art. 30 al **Constituției României** care asigură libertatea de exprimare, cu următoarele limite:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

24. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc. Dreptul la demnitate trebuie protejat, cum arată **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale**, care consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut*

constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

25. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIER-INGESTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/i; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30/171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 51; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);
- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIER-INGESTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/ii; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER**

- împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39/i; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27);
- c) exercitarea libertăţii de exprimare comportă obligaţii şi responsabilităţi (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN şi HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 şi 8406/78, 11 octombrie 1979); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase şi credinţelor este legitimat să se includă obligaţia de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alţii, profanează sau care reprezintă o ingerinţă în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relaţiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relaţie cu afirmaţii care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (**OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);
- d) în cazul moralităţii nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificaţia religiei în societate; chiar şi în interiorul unui stat pot exista variaţii ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiţie comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertăţii de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităţilor naţionale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situaţie însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (**OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58);
- e) îndatoririle şi responsabilităţile legate de exercitarea libertăţii de exprimare au o semnificaţie specială în situaţii de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată faţă de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenţei (**SÜREK şi ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 şi nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 60; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 42)
- f) toleranţa şi respectarea demnităţii umane constituie fundamentul democraţiei şi societăţii pluraliste, prin urmare este necesar ca în societăţile democratice să se sancţioneze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranţă, cu condiţia ca orice formalitate, condiţie, restricţie sau amendă impusă să fie proporţională cu legitimitatea invocată (**GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al **Convenţiei** previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunţate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile şi libertăţile; această prevedere se referă şi la activităţile politice (**GLIMMERVEEN şi HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 şi 8406/78, 11 octombrie 1979; **OHENSBERGER împotriva AUSTRIEI**, nr. 21318/93, 2 septembrie 1994);
- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este combatibil cu democraţia şi drepturile omului, încalcă drepturile altora (**WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecţia articolului 10 al **Convenţiei** (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23

septembrie 1994, § 35; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 41);

- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (**NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004, **IVANOV împotriva RUSIEI**, nr. 35222/04, 20 februarie 2007);
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 39; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 53; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva FRANȚEI**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și nr. 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/iii; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/ii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva AUSTRIEI**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 53; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 53; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 71; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 29-30; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 38);
- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva FRANȚEI**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/iii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva AUSTRIEI**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39); trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (**LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8

iulie 1986, § 40; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 50; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (**OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

- m) **Convenția** nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 54; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 60; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 61; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 57; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 46; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 62; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 40; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30/171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 52; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 70; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 28);
- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanți ai unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46);
- o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (**INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53)
- p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (**LINGENS împotriva**

AUSTRIEI, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **DE HAES și GIJSELS împotriva BELGIEI**, nr. 19983/92, 24 februarie 1997, § 37; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 59; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 55; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 44; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 41);

q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (**CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);

t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (**AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

26. Aplicând principiile CEDO, constatăm următoarele:

- exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, astfel este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane (pct. 25, lit. b) — etnicizarea infracționalității, transferarea responsabilității pentru o problemă națională (integrarea în spațiul Schengen) de la politic către o minoritate etnică vulnerabilă în mod evident nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane;

- îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (pct. 25, lit. e) — afirmațiile negative la adresa persoanelor din cadrul minorităților interetnice sunt de natură să creeze tensiuni, în special cele legate de romi;

- toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (pct. 25, lit. f) — afirmațiile analizate sunt de natură să incite împotriva persoanelor de etnie romă, justifică ura bazată pe intoleranță;

- se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă (pct. 25, lit. k) — este nevoie de stoparea etnicizării infracționalității și promovării ideii că romii ar fi vinovați pentru neintegrarea României în spațiul Schengen.

27. Prin urmare afirmațiile reclamatului, care fac obiectul petiției, nu sunt protejate de art. 10 al **Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale**.

28. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

29. Colegiul director aplică amenda contravențională de 2.000 lei față de , având în vedere următoarele:

- a) discriminarea a vizat o comunitate;
- b) etnicizarea infracționalității, învinovățirea unei comunități pentru un eșec politic care afectează în mod deosebit relațiile internaționale ale țării sunt fapte extrem de grave;
- d) reclamatul este lider de opinie, mesajul transmis printr-un post TV a ajuns la un număr mare de persoane;
- e) reclamatul nu a mai fost sancționat anterior.

**30. Opinie separată exprimată de Moța Maria – membru în Colegiul director:
Opinia separată vizează atât elemente formale (aspecte procedurale) cât și de fond:**

I. Argumentarea opiniei separate în ceea ce privește aspectele procedurale

> Soluționarea dosarului nu s-a făcut cu respectarea prevederilor art. 10, alin (2) din Ordinul 144/2008 *privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor*, respectiv, „*Când petiția este formulată prin reprezentant, se va alătura înscrisul doveditor al calității sale.*”, ori, în dosarul nr. 280/2020 nu se regăsește dovada că persoana este președinta Asociației Centrul Rromilor Amare Rromentza. Pentru o minimă documentare în mediul online cu privire la denumirea și sediul Asociației indicat în Petiție, am constatat că website-ul respectivei Asociații se află în mentenanță, neputând fi accesate informații.

> În dosar nu există o copie a Statutului Asociației Centrul Rromilor Amare Rromentza, care să ateste că organizația neguvernamentală are ca scop protecția drepturilor sau care au un interes legitim în combaterea discriminării, așa cum prevede art.8 alin.1 din ordinul nr.144/2008:

„(1) *Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane.*”

Sigur, din denumirea „Asociația Rromilor Amare Rromentza”, se poate deduce scopul entității juridice, respectiv profilul Asociației, însă e nevoie de depunerea actelor doveditoare în acest sens.

> În ceea ce privește art. 11, alin. 1, lit e), din Ordinul 144/2008 *privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor*, prevederea: „Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde:

e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere.

nu a fost respectată, întrucât nu există un link care să asigure vizionarea secvenței respective din emisiunea indicată de petentă sau alt material probator, singura susținere fiind citarea unui text ce a fost inserat în Petitia depusă. Ori, atunci când nu există minime dovezi, nu trebuie insistat și abuzat destinul unei persoane prin ușurința unei simple presupunerii, care poate afecta în totalitate parcursul profesional sau personal al unui om.

Potrivit principiul juridic IN DUBIO PRO REO, îndoiala (de exemplu, din cauza insuficientelor probe) petentei, devine favorizantă persoanei reclamate.

În afară de a fi o consolidare a principiului prezumției de nevinovăție, aplicarea acestui principiu juridic protector este strâns legată de principiul legalității.

> În același sens,, deși reclamatul solicită, potrivit art. 2, alin./punct. (10), litera (b) din OUG 137/2000 *privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, și art. 53, punctul (2) din Ordinul 144/2008 *privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor*, prin punctul de vedere depus la dosar (fila 10) o „discuție cu conducerea organizației „Centrul Romilor – Amare Romentza, inclusiv la sediul acesteia, pentru a îndepărta orice suspiciune de discriminare,, titularul de dosar nu a procedat potrivit prevederilor legale, respectiv nu a transmis această solicitare petentei.

> La Dosarul cauzei, nu există Opis completat, potrivit prevederii art.18, punctul 6 din Ordinul 144/2008 *privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor*

Art.18 pct (6): „Dosarul cuprinde un opis referitor la documente. Filele dosarului se numerotează.,,

II. Argumentarea opiniei separate în ceea ce privește fondul cauzei

> Nu poate fi reținută motivarea de la punctul (18) din opinia majoritară, întrucât sunt fragmente din diverse rapoarte/opinii care pot fi combătute ușor de alte dovezi similare despre declarațiile liderilor politici europeni la diverse reuniuni/eventimente cu privire la intrarea României în spațiul Shengen. Nici link-ul postat nu este accesibil electronic în vederea consultării documentului respectiv, în toată integralitatea sa.

> Nu trebuie neglijată activitatea reclamatului, expusă în punctul de vedere transmis la dosar în ceea ce privește susținerea drepturilor romilor de către acesta.

> Literalele c) și e) de la punctul 25 din decizia majoritară sunt pentru criteriul de discriminare „**religie**,, deci nu au legătură cu dosarul analizat, care se referă la un criteriu de discriminare diferit. De asemenea, toate principiile enumerate la punctul 25, litera a), și b) pag. 5/11 din opinia majoritară, sunt în sensul libertății de exprimare.

> Sancțiunea stabilită trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite, ori, reclamatul nu este cunoscut ca o persoană care instigă la ură pe criteriul etnic, având un comportament de-a lungul carierei sale politice și profesionale, proactiv, în sensul creării condițiilor necesare promovării active și multivalente a drepturilor persoanelor ce aparțin altor etnii/minorități, în vederea integrării acestora. Încă din anul 2008, a avut o serie de întâlniri oficiale cu reprezentanții guvernelor spaniole și italiene, care se ocupa de problemele imigranților din țările lor, una dintre problemele discutate fiind și cea a integrării romilor

> Din înscrisurile aflate la dosar, respectiv petiția și punctul de vedere al reclamatului, rezultă mai mult că acesta din urmă transpune percepția societății vest-europene cu privire la minoritatea romă, în contextul emisiunii respective, și fapta lui nu are caracter de propagandă naționalist – șovină sau de instigare la ură rasială sau națională și, în lipsa altor probe, opinia mea este în sensul că, în declarația făcută de reclamatul, nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit art. 15 din O G 137/2000, raportat la art. 2, alin. 1.

> În acest sens, a se vedea și, art. 17 al Convenției europene privind drepturile omului, prevedere care profită tocmai reclamatului și nu poate fi reținut în motivarea opiniei majoritare.

„Nicio dispoziție din prezenta Convenție nu poate fi interpretată ca autorizând unui stat, unui grup sau unui individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta Convenție, sau de a aduce limitări acestor drepturi și libertăți, decât cele prevăzute de această Convenție.”

> Articolul 11 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene prevede:

(1) *„Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a transmite informații sau idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.”*

(2) *Libertatea și pluralismul mijloacelor de informare în masă sunt respectate.*

> **Consider că referirea reclamatului la faptele incriminate de lege nu este o ficțiune și nu generalizează.**

Afirmațiile făcute de către partea reclamată au avut loc în cadrul unui interviu acordat unui post de televiziune în care dl. , în calitate de fost demnitar, a vorbit despre faptul că există comportamente ale unor etnici romi care generează în occident o imagine negativă ce împiedică intrarea României în spațiul Schengen.

În ceea ce privește aderarea la Spațiul Schengen, Franța a fost în anul 2010 și a rămas în 2011 țara care s-a opus direct aderării României și Bulgariei. Franța și-a căutat aliați pentru a nu fi singura țară care se va opune în Consiliul UE și i-a găsit în Germania și Finlanda.

Franța a dat impresia că se opune din principiu acestor țări, căutând pe parcurs diferite argumente. Dintre acestea, respectiv legarea neîndeplinirii jaloanelor (benchmarks) din Mecanismul de Verificare și Cooperare pe justiție și problema neintegrării romilor au fost tratate în raportul anterior realizat de CRPE în octombrie 2010.

În anul 2013, Jean-François Copé, președintele partidului UMPO din Franța, și-a declarat clar poziția marți: "Îi cer președintelui Republicii să spună oficial care este poziția Franței cu privire la intrarea Bulgariei și României în spațiul Schengen la 1 ianuarie 2014", a declarat el pentru France Info. El s-a declarat ostil aderării celor două țări "atât timp cât problema circulației și instalării romilor nu va fi rezolvată".

În același sens, ministrul francez de Interne de la acea vreme, Manuel Valls, s-a declarat în favoarea expulzării romilor și împotriva intrării României și Bulgariei, generând diviziuni în cadrul taberei sale socialiste. El a declarat pentru France Inter că doar o minoritate a familiilor romilor se poate integra în Franța, restul "calificându-se pentru a se întoarce în România și Bulgaria"

În anul 2015, potrivit statisticilor, România era statul european cu cel mai mare număr de emigranți aflați în închisorile din UE (11511).

III. Concluzie

Pentru considerentele de mai sus, având în vedere obiectivul urmărit de către partea reclamată, conținutul declarațiilor, contextul în care a avut loc, rolul în societate a persoanei, autor al afirmației, constatăm că în speță „nu este necesară într-o societate democratică” o ingerință în libertatea de exprimare, fapta sesizată nu constituie contravenție potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Fapta reclamatului reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1, și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000** (8 voturi pentru, 1 împotriva);
2. Aplică amenda contravențională de 2.000 lei față de (7 voturi pentru, 1 împotriva);
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Serviciului Taxe și Impozite din cadrul Primăriei Voluntari, jud. Ilfov.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Serviciul Taxe și Impozite din cadrul Primăriei Voluntari, jud. Ilfov, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 17.02.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

*Motivată: Haller István
Tehnoredactată: A.S.
Motivată pct. 30 Maria Moța*

Data redactării: 20.02.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.